

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα την «Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την αποτέφρωση των αποβλήτων»

(1999/C 198/08)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την αποτέφρωση των αποβλήτων (COM(98) 558 τελικό — 98/0289 SYN) ⁽¹⁾.

έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής της 7ης Δεκεμβρίου 1998 σύμφωνα με το άρθρο 198 Γ παράγραφος 1, της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να ζητήσει την κατάρτιση γνωμοδότησης από την Επιτροπή των Περιφερειών·

έχοντας υπόψη την απόφαση του Προεδρείου της, της 15ης Ιουλίου 1998, να αναθέσει την επεξεργασία της γνωμοδότησης στην επιτροπή 4 «Χωροταξία, αστικές πολιτικές, ενέργεια, περιβάλλον»·

έχοντας υπόψη το σχέδιο γνωμοδότησης (CdR 447/98 rev. 1) που υιοθέτησε η επιτροπή 4 στις 4 Φεβρουαρίου 1999 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Jens Kramer Mikkelsen·

υιοθέτησε ομόφωνα κατά την 28η σύνοδο ολομέλειας της 10ης και 11 Μαρτίου 1999 (συνεδρίαση της 10ης Μαρτίου), την ακόλουθη γνωμοδότηση.

Εισαγωγή

1. Η Επιτροπή των Περιφερειών παρέλαβε από την Επιτροπή την υποβληθείσα στις 7 Οκτωβρίου 1998 οριστική πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την αποτέφρωση των αποβλήτων.

2. Η πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την αποτέφρωση των αποβλήτων αφορά τόσο τα απόβλητα τα οποία αποτεφρώνονται σε συνήθεις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης όσο και τα απόβλητα που συναποτεφρώνονται σε π.χ. τσιμεντοκαμίνους ή σε συμβατικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής.

Γενικές παρατηρήσεις

3. Η Επιτροπή των Περιφερειών εκφράζει την ικανοποίησή της για την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την αποτέφρωση των αποβλήτων. Η ΕΤΠ είναι της γνώμης ότι το σχέδιο οδηγίας έχει μελετηθεί και ότι η εν λόγω οδηγία είναι απολύτως απαραίτητη.

4. Με την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την αποτέφρωση των αποβλήτων θα διασφαλιστεί ότι θα λαμβάνονται υπόψη το περιβάλλον και η υγεία. Όμως η πρόταση οδηγίας δεν λύνει όλα τα προβλήματα τα οποία δημιουργούνται επειδή σε πολλά μέρη της Ευρώπης υπάρχει μεγάλη αντίσταση κατά της χρησιμοποίησης των εγκαταστάσεων καύσης ως λύσης στο πρόβλημα των αποβλήτων και γι' αυτό στις περιοχές αυτές έχει επιλεγεί η εναπόθεση μεγάλων ποσοτήτων αποβλήτων σε χωματερές. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, μεταξύ άλλων, την αύξηση του κινδύνου μόλυνσης των υπογείων υδάτων, της θάλασσας, των λιμνών και ποταμών, όπως και η εναπόθεση βιοαποσυντιθέμενων αποβλήτων οδηγεί στη δημιουργία μεθανίου το οποίο συμβάλει σημαντικά στην αύξηση του φαινομένου του θερμοκηπίου.

5. Κατά τη γνώμη της ΕΤΠ είναι δυνατό να αποτεφρώνονται τα απόβλητα σε σύγχρονες εγκαταστάσεις αποτέφρωσης οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα ανάκτησης της ενέργειας που παράγεται εφόσον διασφαλίζεται ότι γίνεται διαχείριση των αποβλήτων και ότι η αποτέφρωσή τους δεν εμποδίζει την ανάληψη πρωτοβουλιών για την επαναχρησιμοποίηση των υλικών ή για τη μείωση των ποσοτήτων των αποβλήτων. Επιπλέον, πρέπει να διασφαλίζεται ότι η αποτέφρωση των αποβλήτων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις κατά των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στο νερό κ.τ.λ.

6. Το Συμβούλιο, στο ψήφισμά του ⁽²⁾, για την κοινοτική στρατηγική διαχείρισης των αποβλήτων, επισημαίνει την ανάγκη επωφελούς χρησιμοποίησης των αποβλήτων μέσω, μεταξύ άλλων, της εκμετάλλευσης της ενέργειας. Η πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη διαχείριση των αποβλήτων ⁽³⁾, απαιτεί τη μείωση των ποσοτήτων των αποβλήτων τα οποία αποσυντίθενται βιολογικά. Η ΕΤΠ στη γνωμοδότησή της της 11ης Ιουνίου 1997 ⁽⁴⁾, με θέμα την ως άνω πρόταση οδηγίας για τη διαχείριση των αποβλήτων συμφωνεί με την εν λόγω απαίτηση. Με την ευκαιρία αυτή, η ΕΤΠ επιθυμεί να τονίσει ότι στο μέλλον θα επιλεγεται όλο και περισσότερο η λύση της αποτέφρωσης των αποβλήτων.

7. Η ΕΤΠ θεωρεί σημαντικό να βασιίζεται η λειτουργία των εγκαταστάσεων αποτέφρωσης στην αρχή της υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και να διασφαλιστεί μεγάλη ευελιξία όσον αφορά το σχεδιασμό, την κατασκευή και τη λειτουργία των εγκαταστάσεων. Τα ανωτέρω πιθανόν να συμβάλουν επίσης στη μείωση των προβλημάτων όσον αφορά τον τόπο και την εγκατάσταση των μελλοντικών μονάδων, το αποκαλούμενο σύνδρομο Nimby (Not In My Back Yard). Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές συχνά αποτελούν τους κύριους διοργανωτές και χρηματοδότες σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των απορριμμάτων και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην επικοινωνία με τους πολίτες, και γι' αυτό είναι καθοριστικής σημασίας η δημιουργία ενός κατάλληλου συστήματος αποβλήτων σε στενή συνεργασία με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές.

⁽²⁾ ΕΕ C 76 της 11.3.1997, σ. 1.

⁽³⁾ COM(97) 105 τελικό — ΕΕ C 156 της 24.5.1997, σ. 10.

⁽⁴⁾ CdR 112/97 τελικό — ΕΕ C 244 της 11.8.1997, σ. 15.

⁽¹⁾ ΕΕ C 372 της 2.12.1998, σ. 11.

8. Όσον αφορά το εν λόγω θέμα, είναι επίσης αποφασιστικής σημασίας όπως η μονάδα αποτέφρωσης αποβλήτων εγκαθίσταται κατόπιν ενός συνεκτικού προγραμματισμού στον οποίο θα συμπεριλαμβάνονται οι μονάδες αποβλήτων και ενέργειας, προκειμένου να διασφαλιστούν τα δυνατόν καλύτερα περιβαλλοντικά αποτελέσματα, καθώς επίσης για να τονιστεί η αξιοπιστία τους και ότι αποτελούν τις ενδεδειγμένες από περιβαλλοντική άποψη λύσεις για τα απόβλητα.

9. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι η πρόταση οδηγίας για την αποτέφρωση των αποβλήτων πρέπει να συμπληρωθεί με την απαίτηση προεπιλογής των αποβλήτων πριν από την αποτέφρωση με στόχο την απομάκρυνση ορισμένων ανεπιθύμητων αποβλήτων. Με την ευκαιρία αυτή η ΕΤΠ επιθυμεί να υπογραμμίσει τη σημασία που έχει να γίνεται η επιλογή στην πηγή πριν να μεταφερθούν τα απόβλητα στις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης.

10. Πρέπει να χαραχθούν ενιαίες κατευθυντήριες γραμμές για την αποτέφρωση των αποβλήτων στα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων, για να αποφευχθούν άσκοπες μεταφορές αποβλήτων μεταξύ των χωρών. Η ΕΤΠ δίνει μεγάλη σημασία στη μείωση του εν λόγω προβλήματος.

11. Παρόλα αυτά, η ΕΤΠ είναι της γνώμης ότι για την περίοδο που η οδηγία θα αποτελεί πρόταση και μέχρις ότου κάθε κράτος μέλος τη μεταφέρει στην εθνική του νομοθεσία θα χρειασθούν ρεαλιστικές μεταβατικές ρυθμίσεις. Συγχρόνως, θα πρέπει να διασφαλισθεί η απαγόρευση της μεταφοράς αποβλήτων από χώρες οι οποίες έχουν εφαρμόσει την οδηγία σε χώρες που δεν ανταποκρίνονται πλήρως στις κατευθυντήριες γραμμές της οδηγίας.

12. Κατά τη γνώμη της ΕΤΠ, η πρόταση οδηγίας θα έχει ιδιαίτερη σημασία για τις τοπικές και περιφερειακές αρχές εφόσον αυτές είναι σε μεγάλη κλίμακα αρμόδιες για την εγκατάσταση και τη λειτουργία των μονάδων αποτέφρωσης και, σε πολλές περιπτώσεις, για τον περιβαλλοντικής φύσεως έλεγχό τους.

13. Η ΕΤΠ διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι η παράγραφος 6 της πρότασης οδηγίας παραπέμπει στο ψήφισμα του Συμβουλίου ⁽¹⁾, για την κοινοτική στρατηγική διαχείρισης των αποβλήτων, το οποίο μεταξύ άλλων επισημαίνει την ανάγκη να απαγορευθούν οι μεταφορές αποβλήτων για αποτέφρωση. Η ΕΤΠ συμφωνεί ότι πρέπει να αποφευχθούν όσο το δυνατό περισσότερο οι μεταφορές αποβλήτων.

14. Η ΕΤΠ επιδοκιμάζει με ικανοποίηση το γεγονός ότι με την εν λόγω οδηγία θεσπίζονται ελάχιστες απαιτήσεις (βλ. αιτιολογική σκέψη 5 της πρότασης οδηγίας), πράγμα που παρέχει τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να θεσπίσουν αυστηρότερες απαιτήσεις όσον αφορά τις ρυθμίσεις για τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης αποβλήτων.

15. Η ΕΤΠ επικροτεί τη χάραξη των κατευθυντήριων γραμμών από την οδηγία όσον αφορά τη συναποτέφρωση αποβλήτων. Η ΕΤΠ παρατηρεί ότι ο εν λόγω τομέας είχε παραμείνει, σε μεγάλη έκταση, άνευ ρυθμίσεων. Ωστόσο, η ΕΤΠ θεωρεί εξαιρετικά επείγον και απαραίτητο να προσδιορισθεί η διαφορά μεταξύ της συναποτέφρωσης αποβλήτων ως διαδικασία αξιοποίησης (R1,

Παράρτημα II Β της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ) και της αποτέφρωσης αποβλήτων ως διαδικασία διάθεσης (D10, Παράρτημα II Α, οδηγία 75/442/ΕΟΚ).

16. Η ΕΤΠ κρίνει ανεπιθύμητο το να επιτρέπεται βάσει της οδηγίας, η αποτέφρωση αποβλήτων σε ορισμένες βιομηχανικές εγκαταστάσεις σύμφωνα με μία μέθοδο που θα έχει ως αποτέλεσμα να ενσωματώνονται στα προϊόντα οι μολυσμένες ύλες των αποβλήτων, επειδή αυτό μπορεί να εγκυμονεί κινδύνους για το περιβάλλον και/ή την ανθρώπινη υγεία.

17. Στην περίπτωση αυτή υπάγονται, μεταξύ άλλων, οι βιομηχανίες παραγωγής τοιμέντου, στον οποίων τα προϊόντα ενσωματώνονται σε βαριά μέταλλα αποβλήτων, πράγμα που σημαίνει ότι τα βαριά μέταλλα καταλήγουν στα υλικά οικοδομών. Η διάδοση αυτή των ανεπιθύμητων υλών μπορεί μακροπρόθεσμα να αποτελέσει την αφορμή δημιουργίας προβλημάτων κατά τη χρήση των οικοδομικών υλικών και είναι σαφές ότι τα οικοδομικά υλικά τυγχάνουν επεξεργασίας ως απόβλητα με τρόπο ελεγχόμενο. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι η εν λόγω μέθοδος, όπως και άλλες παρόμοιες, συμβάλουν στη μείωση της πυκνότητας των αποβλήτων.

18. Η ΕΤΠ διαφωνεί με την αποτέφρωση των αποβλήτων βάσει μεθόδου που μπορεί να θεωρηθεί ότι μειώνει την πυκνότητα των αποβλήτων και βάσει της οποίας οι ρυπογόνες ουσίες, μεταξύ άλλων τα βαριά μέταλλα, ενσωματώνονται στα προϊόντα και εν συνεχεία διασκορπίζονται στο περιβάλλον με τη μορφή υλικών οικοδομών. Σύμφωνα με την άποψη της ΕΤΠ, αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις προθέσεις της πρότασης οδηγίας (βλ. αιτιολογική σκέψη 15), βάσει της οποίας πρέπει να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος.

19. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι η συναποτέφρωση των αποβλήτων πρέπει να γίνεται μόνο εφόσον αυτά έχουν καθορισθεί με σαφήνεια, είναι ομοιογενή, έχουν σαφή προέλευση, και εφόσον η αποτέφρωση πραγματοποιείται βάσει ενός συγκεκριμένου σχεδίου.

20. Η ΕΤΠ επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές είναι σε μεγάλο βαθμό αρμόδιες για τη δημιουργία επαρκούς αριθμού εγκαταστάσεων αποτελεσματικής διαχείρισης αποβλήτων καθώς και για τις βοηθητικές τους εγκαταστάσεις. Οι τελευταίες πρέπει να είναι σχεδιασμένες με τρόπο ώστε να δέχονται στερεά απόβλητα, να συμβάλουν στη μείωση των ποσοτήτων των αποβλήτων που δημιουργούνται, και να προωθούν την ανακύκλωση και την ανάκτηση. Με την ευκαιρία αυτή πρέπει να τονισθεί ότι η μεταφορά πολύ εύφλεκτων υλών, αποβλήτων που δεν μπορούν να ανακυκλωθούν θα καταστήσει τεχνικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά εξαιρετικά δύσκολη τη βιώσιμη διαχείριση εγκαταστάσεων που έχουν ως αποκλειστική λειτουργία την αποτέφρωση αποβλήτων.

21. Η πρόταση οδηγίας για την αποτέφρωση των αποβλήτων περιλαμβάνει στο παράρτημα II τον αποκαλούμενο τύπο συναποτέφρωσης ο οποίος χρησιμοποιείται για τον προσδιορισμό των οριακών τιμών εκπομπών για τη συναποτέφρωσή τους. Παρόμοιος τύπος περιέχεται στην οδηγία 94/67/ΕΕ για την αποτέφρωση επικινδυνών αποβλήτων.

22. Ο τύπος για τη συναποτέφρωση αποβλήτων χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των οριακών τιμών εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα και αποτελείται από το κλάσμα των καυσαερίων που προέρχεται από την καύση αποβλήτων και από το κλάσμα των καυσαερίων που προέρχεται από την καύση ορυκτών καυσίμων.

(1) ΕΕ C 76 της 11.3.1997, σ. 1.

23. Κατά τη γνώμη της ΕΤΠ, η χρησιμοποίηση του τύπου αποτέφρωσης σε ορισμένες περιπτώσεις πιθανόν να σημαίνει ότι δεν ισχύουν οι ίδιες αυστηρές οριακές τιμές εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα κατά τη συναποτέφρωση αποβλήτων σε σύγκριση με εκείνες που ισχύουν για τις συνήθεις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης.

24. Σύμφωνα με την άποψη της ΕΤΠ, οι διάφορες διατάξεις για τις εγκαταστάσεις συναποτέφρωσης και αποτέφρωσης είναι αντίθετες με την ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσον αφορά την αναθεώρηση της κοινοτικής στρατηγικής για τη διαχείριση των αποβλήτων, σύμφωνα με την οποία μεταξύ άλλων αναφέρεται: «Η περιβαλλοντική επίπτωση δεδομένης εκπομπής έχει την ίδια δυναμικότητα ανεξάρτητα από τη διαδικασία εκπομπής. Κατά συνέπεια, δεν υπάρχει λόγος να καθορίζονται διαφορετικά πρότυπα για διαφορετικούς τομείς (βιομηχανία και εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων), εφόσον οι εισροές και η διαδικασία είναι συγκρίσιμα. Τα ίδια αυστηρά πρότυπα πρέπει, καταρχήν, να ισχύουν για τα απόβλητα, είτε υφίστανται επεξεργασία σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις είτε σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων (ανάκτηση ή διάθεση)». Η πρακτική διεργασία για να επιτευχθεί αυτή η συγκρισιμότητα προτύπων βρίσκεται στην έκθεση «Blokland» (μέλους του ΕΚ) ο οποίος ύστερα από εντολή του ΕΚ καθήρτισε σχετική έκθεση.

25. Η ΕΤΠ, στη γνωμοδότηση της 16ης Ιανουαρίου 1997 σχετικά με την προαναφερθείσα στρατηγική, είχε εκφράσει και τότε την ικανοποίησή της για την πρόθεση της Επιτροπής να ισχύσουν τα ίδια πρότυπα για τα απόβλητα είτε αυτά τα επεξεργάζονται βιομηχανικές εγκαταστάσεις, είτε εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων.

26. Λόγω των δυσχερειών που αναφέρονται ανωτέρω, η ΕΤΠ τονίζει ότι ο τύπος της συναποτέφρωσης του Παραρτήματος II πρέπει να διαμορφωθεί έτσι ώστε να καθορίζει ενιαίες οριακές τιμές για τις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης και συναποτέφρωσης, για να επιτευχθούν ενιαίες συνθήκες κατά την αποτέφρωση και τη συναποτέφρωση. Εάν αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση του τύπου της συναποτέφρωσης, η ΕΤΠ φρονεί ότι ο τύπος πρέπει να διαμορφωθεί ανάλογα ή να αντικατασταθεί από οριακές τιμές για το σύνολο των εκπομπών ρυπογόνων ουσιών στην ατμόσφαιρα προκειμένου να εφαρμόζονται οι ίδιες απαιτήσεις τόσο στις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης όσο και συναποτέφρωσης.

27. Η ΕΤΠ επιθυμεί να τονίσει όπως κατά τον καθορισμό των οριακών τιμών συναποτέφρωσης αποβλήτων δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην αρχή της χρησιμοποίησης της καλύτερης προσιτής τεχνολογίας [(βλ. επίσης στην οδηγία για την ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά την πρόληψη και τον έλεγχο της ρύπανσης (IPPC — οδηγία 96/61/ΕΚ)]. Η ΕΤΠ κρίνει σημαντικό το να αποφεύγονται οι άσκοπες εκπομπές.

28. Η ΕΤΠ είναι της γνώμης ότι με τις επικείμενες εργασίες πρέπει να διασφαλισθεί η καθιέρωση ενιαίων όρων για τη συναποτέφρωση και αποτέφρωση αποβλήτων στις σχετικές εγκαταστάσεις.

29. Η ΕΤΠ συνιστά επίσης η οδηγία 94/67/ΕΚ του Συμβουλίου για την αποτέφρωση επικίνδυνων αποβλήτων και η εξεταζόμενη πρόταση οδηγίας για την αποτέφρωση των αποβλήτων, να εννοποιηθούν σε μία οδηγία με σκοπό τη διευκόλυνση της κατανόησης και της εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας.

Παρατηρήσεις για συγκεκριμένα άρθρα της πρότασης οδηγίας

30. Η ΕΤΠ διαπιστώνει με ικανοποίηση ότι ο ορισμός του άρθρου 3 για τη μονάδα αποτέφρωσης αφορά ολόκληρη τη μονάδα, δηλαδή από τις εγκαταστάσεις παραλαβής, αποθήκευσης και προεπεξεργασίας έως την αποτέφρωση, τα καυσαέρια, τα λύματα και την αποθήκευση των υπολειμμάτων στις εγκαταστάσεις κ.λπ. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι πρέπει να διασαφηνισθεί εάν η θερμότητα που παράγεται κατά την καύση στις εγκαταστάσεις αποτέφρωσης μπορεί, ανάλογα με την τεχνολογική πρόοδο, να αξιοποιηθεί, όπως προβλέπουν οι υποχρεώσεις που έχει αναλάβει η ΕΕ στο πλαίσιο του πρωτοκόλλου του Κιότο.

31. Η ΕΤΠ κρίνει εξίσου ικανοποιητικό το γεγονός ότι ο ίδιος ο ορισμός αποτελεί τη βάση του ορισμού των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνονται από την παρούσα οδηγία κατά τη συναποτέφρωση των αποβλήτων.

32. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την προϋπόθεση του άρθρου 4 ότι η θερμότητα που παράγεται κατά τη διεργασία αποτέφρωσης επιβάλλεται να ανακτάται και ότι απαιτείται η όσο το δυνατό υψηλότερη απόδοση.

33. Με την ευκαιρία αυτή πρέπει να υπογραμμιστεί ότι η ανάπτυξη μεθόδων για τη μείωση και την ανακύκλωση υπολειμμάτων από την αποτέφρωση αποβλήτων πρέπει να επιταχυνθεί για να περιοριστούν τα προβλήματα απόρριψης των υπολειμμάτων της αποτέφρωσης. Κατά τη γνώμη της ΕΤΠ, στον εν λόγω τομέα απαιτείται περισσότερη έρευνα.

34. Η ΕΤΠ θεωρεί επίσης ότι το άρθρο 4 είναι κατάλληλο με σκοπό την καθιέρωση ελαχίστων απαιτήσεων, όσον αφορά τις εξετάσεις στις οποίες θα πρέπει να προβεί η αρχή που παρέχει την έγκριση, σχετικά με την έκδοση των αδειών για την αποτέφρωση αποβλήτων.

35. Όσον αφορά το άρθρο 5 της πρότασης οδηγίας, η Επιτροπή των Περιφερειών τονίζει την ανάγκη υποχρεωτικής θέσπισης και λειτουργίας κατάλληλων συστημάτων ελέγχου ώστε να αποτραπεί η ενδεχόμενη ανάμιξη, λόγω λάθους, επικίνδυνων αποβλήτων.

36. Σύμφωνα με τη γνώμη της ΕΤΠ το άρθρο 5 πρέπει να συμπληρωθεί με την απαίτηση για προεπιλογή των αποβλήτων και κατά προτίμηση στην πηγή, πριν από την αποτέφρωση με στόχο τη βελτίωση των μεθόδων αποτέφρωσης και, χάρη σε αυτή, τη μείωση των ανεπιθύμητων ουσιών στα απόβλητα της αποτέφρωσης και στις εκπομπές καυσαερίων.

37. Στο άρθρο 6 περιλαμβάνεται απαίτηση σύμφωνα με την οποία η ποσότητα του ολικού οργανικού άνθρακα (TOC) πρέπει να είναι μικρότερη από το 3 % του βάρους του ειδικού επί ξηρού. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι οι σύγχρονες μονάδες αποτέφρωσης έχουν σήμερα τη δυνατότητα να ικανοποιήσουν την απαίτηση για περιεκτικότητα σε TOC το πολύ 3 %, χωρίς προβλήματα, και να έχουν ακόμη και περιθώριο ως εκ τούτου, η ΕΤΠ συμφωνεί με την απαίτηση.

38. Στο άρθρο 6 περιλαμβάνεται ακόμη η απαίτηση όπως οι μονάδες αποτέφρωσης σχεδιάζονται, εξοπλίζονται, κατασκευάζονται και λειτουργούν κατά τρόπο ώστε τα αέρια να εκλύονται κατά την αποτέφρωση σε θερμοκρασία τουλάχιστον 850° C, η οποία θα πρέπει να διατηρείται για 2 δευτερόλεπτα τουλάχιστον. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την εν λόγω απαίτηση.

39. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι η απαίτηση για τη θερμοκρασία 850° C κατά τη λειτουργία της μονάδας αποτέφρωσης συμβάλει στην πρόληψη δημιουργίας διοξινών. Όταν μάλιστα στο άρθρο 11 περιέχεται η απαίτηση για συνεχή μέτρηση της θερμοκρασίας στους θαλάμους καύσης αυτό δίνει τη δυνατότητα συνεχούς επίβλεψης της θερμοκρασίας και ως εκ τούτου, πρόληψης της δημιουργίας διοξινών.

40. Η ΕΤΠ θεωρεί ότι με το άρθρο 6 διασφαλίζεται η καλή ποιότητα αποτέφρωσης.

41. Στο άρθρο 6 της πρότασης οδηγίας περιέχεται επίσης η απαίτηση όπως όλες οι μονάδες αποτέφρωσης είναι εφοδιασμένες με εφεδρικούς καυστήρες για να εξασφαλίζεται η διατήρηση της θερμοκρασίας για όσο χρόνο υπάρχουν απόβλητα στο θάλαμο καύσης. Η υποχρεωτική εγκατάσταση των βοηθητικών καυστήρων είναι απαραίτητη προκειμένου να τίθενται ταχέως σε λειτουργία οι εγκαταστάσεις αποτέφρωσης και να διασφαλισθεί ότι η ελάχιστη θερμοκρασία στις εγκαταστάσεις δεν θα μειώνεται εφόσον υφίστανται ακόμη άκαυστα απόβλητα.

42. Στο άρθρο 7 ορίζεται ότι οι μονάδες αποτέφρωσης σχεδιάζονται, εξοπλίζονται, κατασκευάζονται και λειτουργούν κατά τρόπο ώστε να μην σημειώνεται υπέρβαση των οριακών τιμών εκπομπών του παραρτήματος V στα καυσαέρια.

43. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι οι οριακές τιμές του παραρτήματος V μπορούν να τηρηθούν χωρίς προβλήματα και εντός λογικών περιθωρίων. Εάν η υφιστάμενη πρόταση οδηγίας ενοποιηθεί με την οδηγία 94/67/ΕΚ για την αποτέφρωση επικίνδυνων αποβλήτων, θα πρέπει να εφαρμοστούν ενοποιημένα όρια εκπομπών για όλους τους τύπους εγκαταστάσεων αποτέφρωσης αποβλήτων.

44. Η ΕΤΠ αναζητεί την οριακή τιμή της αμμωνίας (NH₃) διότι ο καθαρισμός του φίλτρου διοξειδίου του αζώτου πραγματοποιείται μόνο με την πρόσθεση αμμωνίας στα καυσαέρια. Η αμμωνία, μεταξύ άλλων, μπορεί να γίνει αφορμή για αναπνευστικές δυσκολίες όταν βρίσκεται σε μεγάλη συγκέντρωση, καθώς και τα απόβλητα νίτρου που διασκορπίζονται στη γη.

45. Το άρθρο 7 της πρότασης οδηγίας παραπέμπει στο παράρτημα II για τον προσδιορισμό των οριακών τιμών εκπομπών κατά τη συναποτέφρωση αποβλήτων. Στο παράρτημα II περιέχεται ο αποκαλούμενος τύπος συναποτέφρωσης ο οποίος χρησιμοποιείται για τον καθορισμό των οριακών τιμών εκπομπών των ρυπογόνων ουσιών στην ατμόσφαιρα. Η οριακή τιμή των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα κατά τη συναποτέφρωση αποβλήτων, π.χ. σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις, υπολογίζεται ως ο μέσος όρος της οριακής τιμής της οδηγίας για την αποτέφρωση αποβλήτων και της οριακής τιμής που ισχύει για την αποτέφρωση ορυκτών καυσίμων. Τα τελευταία έχουν συνήθως υψηλότερες οριακές τιμές σε σύγκριση με τις τιμές που περιέχει η οδηγία για την αποτέφρωση των αποβλήτων. Αυτό οδηγεί στη δημιουργία διαφορετικών καταστάσεων συναποτέφρωσης και αποτέφρωσης αποβλήτων στις

σχετικές μονάδες. Όπως αναφέρθηκε, η ΕΤΠ είναι της γνώμης ότι πρέπει να ισχύουν οι ίδιες κατευθυντήριες γραμμές και για τους δύο τύπους μονάδων και κρίνει ότι πάντως οι εκπομπές δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα επίπεδα τα οποία επιτυγχάνονται με τα παραδοσιακά καύσιμα ή τις παραδοσιακές πρώτες ύλες. Λόγω της προτεινόμενης ενοποίησης με την οδηγία 94/67/ΕΚ, η συναποτέφρωση μη επικίνδυνων αποβλήτων καθώς και αποβλήτων με ανώτατο όριο θερμότητας καύσης 40 % πρέπει να περιοριστεί.

46. Η ΕΤΠ είναι επίσης της γνώμης ότι πρέπει να καθοριστεί οριακή τιμή και για τις εκπομπές του οξειδίου του αζώτου αφού τα λύματα των μονάδων αποτέφρωσης περιέχουν συνήθως οξύτιο του αζώτου το οποίο μπορεί να αποτελέσει την αφορμή για την αυξημένη ευτροφία του δέκτη.

47. Το άρθρο 8 ορίζει επίσης ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί να μην αραιώνονται τα λύματα με την ανάμιξη διαφορετικών ροών λυμάτων. Η ΕΤΠ συμφωνεί με την αρχή για την αποφυγή της αραιώσης. Στην αρχή μπορεί να είναι σκόπιμο να γίνεται κοινή επεξεργασία, π.χ. λυμάτων σκωρίας με λύματα από τον καθαρισμό εγκαταστάσεων καυσαερίων, όμως άλλες ροές λυμάτων, όπως π.χ. το βρόχινο νερό δεν πρέπει να προστίθεται ως αραιώση προκειμένου να τηρούνται οι οριακές τιμές. Θα πρέπει να επιδιωχθεί η εφαρμογή των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών που μπορούν να εφαρμοστούν κατά περίπτωση για την επίλυση του εν λόγω προβλήματος.

48. Το άρθρο 10 ορίζει ότι τα όργανα μέτρησης πρέπει να ελέγχονται κάθε χρόνο. Η ΕΤΠ εκτιμά ότι η απαίτηση αυτή είναι πολύ ευρεία διότι υπάρχουν πολλές μέθοδοι μέτρησης και πολλοί κατασκευαστές αντίστοιχων οργάνων. Σύμφωνα με την άποψη της ΕΤΠ, στην παράγραφο 3 μπορεί να περιληφθεί η απαίτηση όπως ελέγχονται τα όργανα μέτρησης, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο.

49. Σύμφωνα με το παράρτημα III της πρότασης οδηγίας, η δειγματοληψία και η ανάλυση όλων των ρύπων πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα πρότυπα CEN. Για τους τομείς στους οποίους δεν έχουν καθιερωθεί ακόμη τα πρότυπα CEN θα εφαρμόζονται τα εθνικά πρότυπα.

50. Η ΕΤΠ τονίζει τη σημασία που έχει ο καθορισμός, το ταχύτερο, προτύπων CEN στους λοιπούς τομείς έτσι ώστε να μην υπάρχει αμφιβολία κατά πόσον τηρούνται οι οριακές τιμές της πρότασης οδηγίας σχετικά με την αποτέφρωση των αποβλήτων. Συνεπώς, μακροπρόθεσμα δεν αποτελεί ασφαλή λύση η παραπομπή στα εθνικά πρότυπα, όταν δεν υπάρχουν για όλους τους σημαντικούς τομείς.

51. Στο άρθρο 11 ορίζονται οι απαιτήσεις για τις μετρήσεις του παραρτήματος III. Κατά τη γνώμη της ΕΤΠ, οι κανόνες του παραρτήματος III με τη σημερινή τους διατύπωση είναι ασαφείς. Η ΕΤΠ τονίζει τη σημασία που έχει να είναι σαφείς και ευκρινείς οι κανόνες του εν λόγω τομέα, έτσι ώστε να διασφαλίζεται τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο η χάραξη ενιαίων κατευθυντήριων γραμμών στα αντίστοιχα κράτη μέλη.

52. Η απαίτηση για τουλάχιστον δύο μετρήσεις ετησίως των βαρέων μετάλλων, των διοξειδίων και των φουρανίων, (βλ. άρθρο 11), θεωρείται αξιόλογη σε σύγκριση με τις αυστηρές απαιτήσεις για τις μετρήσεις των λυμάτων. Εξαιτίας των πολύ διαφορετικών συνθηκών λειτουργίας κατά την αποτέφρωση των αποβλήτων, η ΕΤΠ φρονεί ότι οι απαιτήσεις για τις μετρήσεις των εκπομπών στην ατμόσφαιρα και των λυμάτων πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω διευκρίνισης από ομάδα εμπειρογνομόνων.

Βρυξέλλες, 10 Μαρτίου 1999.

53. Καταλήγοντας, η ΕΤΠ τονίζει τα θετικά στοιχεία της πρότασης της Επιτροπής, επισημαίνει ότι πρέπει να εκδοθεί το συντομότερο δυνατό οδηγία γενικής ισχύος για την αποτέφρωση των επικίνδυνων αποβλήτων. Επιθυμεί να επιστήσει την προσοχή στο γεγονός ότι η πρόταση οδηγίας, καθιερώνοντας αυστηρότερες περιβαλλοντικές απαιτήσεις, δημιουργεί αυξημένες οικονομικές δαπάνες στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, στο βαθμό που είναι αρμόδιες για το σχεδιασμό, την εγκατάσταση και τη λειτουργία των μονάδων αποτέφρωσης, όπως επίσης, και για τον έλεγχο των περιβαλλοντικών επιδόσεων τους.

Ο Πρόεδρος

της Επιτροπής των Περιφερειών

Manfred DAMMEYER

Γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Επιτροπή των Περιφερειών και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή: Ενισχύοντας τη συνοχή και την ανταγωνιστικότητα μέσω της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας»

(1999/C 198/09)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ,

έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών με θέμα «Ενισχύοντας τη συνοχή και την ανταγωνιστικότητα μέσω της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας» (COM(98) 275 τελικό).

έχοντας υπόψη την απόφαση της Επιτροπής της 8ης Ιουνίου 1998, να ζητήσει τη γνωμοδότηση της ΕΤΠ για το εν λόγω θέμα:

έχοντας υπόψη την απόφαση των Προεδριών της 15ης Ιουλίου 1998 και της 18ης Νοεμβρίου 1998, σύμφωνα με το άρθρο 198 Γ, 3ο εδάφιο, της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, να καταρτισθεί γνωμοδότηση και να ανατεθεί η προετοιμασία των σχετικών εργασιών στην επιτροπή 5 «Κοινωνική πολιτική, δημόσια υγεία, προστασία των καταναλωτών, έρευνα και τουρισμός»

έχοντας υπόψη το έγγραφο με τίτλο «Ετήσια έκθεση 1998: Δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (COM(98) 439 τελικό).

έχοντας υπόψη την «Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τα ειδικά προγράμματα υλοποίησης του 5ου προγράμματος — πλαίσιο δράσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επιδείξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (1998-2002)» (COM(98) 305 τελικό).

έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής των Περιφερειών για το «Πρώτο πρόγραμμα δράσης για την καινοτομία στην Ευρώπη — Η καινοτομία στην υπηρεσία της ανάπτυξης και της απασχόλησης» (CdR 68/97 fin) (1).

(1) ΕΕ C 244 της 11.8.1997, σ. 9.